

ประเด็นในการสัมภาษณ์
รายการเต็มหัวใจให้สังคม
สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย
กรมประชาสัมพันธ์ FM. 92.5 MHz
วันเสาร์ที่ 12 กันยายน 2552 เวลา 18.00 น.
ผู้ให้สัมภาษณ์ นายแพทย์ อนุวัฒน์ ศุภชิตกุล
ผู้อำนวยการสถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน)
โทรศัพท์ : 081 838 5905

1. สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน) หรือ สรพ. มีที่มาอย่างไร

“สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน)” หรือ “สรพ.” มีที่มาจากกรณียกเลิกส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล โดยสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) เมื่อปี 2540 และก่อตั้งเป็นสถาบันภายใต้ สวรส. เมื่อปี 2542 มีชื่อว่า “สถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล” (พรพ.) ซึ่งได้ดำเนินการโดยใช้การประเมินและรับรองคุณภาพโรงพยาบาลเพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพระบบบริการสุขภาพอย่างต่อเนื่อง ภายใต้หลักการสำคัญคือ “องค์กรที่เป็นกลางมีความน่าเชื่อถือ คล่องตัว มีการดำเนินการบนพื้นฐานวิชาการสอดคล้องกับบริบทสาธารณสุขและวัฒนธรรมของประเทศ”

ซึ่งเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2552 ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2552 ขึ้น และประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2552 โดยโอนกิจการของสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขในส่วนงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล (ซึ่งได้แก่สถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล – พรพ.) ไปเป็นของสถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน)

2. สรพ. มีภารกิจในการดำเนินการอย่างไรบ้าง

สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน) จะมีการบริหารจัดการที่เป็นอิสระ มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ มีความคล่องตัว มีการประสานความร่วมมือของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องโดยมีวัตถุประสงค์ และอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการที่สำคัญ คือ

1. ดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินระบบงานและการรับรองคุณภาพของสถานพยาบาล รวมทั้งกำหนดมาตรฐานของสถานพยาบาลเพื่อใช้เป็นแนวทางการประเมินการพัฒนาและการรับรองคุณภาพของสถานพยาบาล

2. รวบรวมข้อมูล ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาคุณภาพของสถานพยาบาล

3. ส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดกลไกในการพัฒนาระบบการให้บริการที่ดีมีคุณภาพและมาตรฐานความปลอดภัยของสถานพยาบาลอย่างเป็นระบบ

4. ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเผยแพร่องค์ความรู้ และการให้บริการการเข้าถึงและใช้ประโยชน์เกี่ยวกับการประเมิน การพัฒนาและการรับรองคุณภาพของสถานพยาบาล

5. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรหรือหน่วยงานในประเทศหรือต่างประเทศ และภาคเอกชนที่ดำเนินการเกี่ยวกับการประเมิน การพัฒนาและการรับรองคุณภาพของสถานพยาบาล

6. จัดทำหลักสูตรและฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของสถานพยาบาลให้เกิดความเข้าใจกระบวนการเกี่ยวกับการประเมิน การพัฒนาและการรับรองคุณภาพของสถานพยาบาล

3. ด้วยบทบาทหน้าที่ของสถาบันฯ ซึ่งเป็นกลไกที่สำคัญในการกระตุ้น การพัฒนาคุณภาพของสถานพยาบาลทั้งภาครัฐและเอกชนนั้น สถาบันฯ มีกระบวนการในการทำงานอย่างไร

การดำเนินงานของ สรพ.จะเน้นไปที่การป้องกันปัญหา และเรียนรู้จากเหตุร้ายเพื่อยกระดับการป้องกันให้สูงขึ้น ผ่านแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพของสถานพยาบาลซึ่งเน้นไปที่ความมั่นคงและความยั่งยืน ประกอบด้วยใช้การประเมินและรับรองในเชิงการสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับการพัฒนาเครื่องมือคุณภาพต่างๆ เพื่อให้บุคลากรของสถานพยาบาลมีความสามารถในการค้นหาโอกาสพัฒนาที่สอดคล้องกับความจำเป็นขององค์กร และธำรงการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

สร้างความรับผิดชอบของผู้ประกอบวิชาชีพในการให้บริการด้านสุขภาพ ให้มีความเต็มใจและใส่ใจในการทบทวนผลการปฏิบัติงานของตน นำมาสู่การออกแบบระบบงานที่รัดกุมและให้คุณค่าแก่ผู้รับบริการ ส่งเสริมให้สถานพยาบาลมีการประเมินทบทวนและพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับระดับทรัพยากรและความพร้อมของสถานพยาบาล โดยใช้การประเมินและยกย่องความสำเร็จในการพัฒนาเป็นลำดับขั้นเป็นตัวกระตุ้นที่สำคัญ

ผสมผสานจุดเน้นของการพัฒนาให้เกิดความสมดุล ได้แก่ การเน้นความปลอดภัยในการดูแลผู้ป่วย การปฏิบัติตามมาตรฐาน การสร้างเสริมสุขภาพ การดูแลด้วยหัวใจและการพัฒนาด้านจิตตปัญญา เป็นการผสมผสานมิติทางด้านจิตวิญญาณหรือสุขภาวะทางปัญญาเพื่อการมีชีวิตที่ดีงามทั้งในส่วนของแพทย์ พยาบาล บุคลากร ผู้ให้บริการ และผู้ป่วยประชาชนที่มารับบริการ รวมทั้งการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเยียวยาผู้ป่วย

สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา การประเมินและรับรอง การให้แรงจูงใจ และสร้างแนวร่วมและความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ร่วมกับพัฒนาสุขภาวะของประเทศ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในกลุ่มบุคลากรของสถานพยาบาล และระหว่างสถานพยาบาลกับชุมชน รวมทั้งสร้างผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างคุณภาพ เช่น ผู้เยี่ยมสำรวจ ที่ปรึกษาด้านคุณภาพในหลายๆ ระดับ

ซึ่งทั้งหมดเป็นการเป็นกลไกเพื่อร่วมขับเคลื่อนสู่เป้าหมายหลักของประเทศ ได้แก่ สิทธิของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ แผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ตามนโยบายของรัฐบาล

4. ทราบว่าวันจันทร์ที่ 14 กันยายน 2552 นี้สถาบันฯ จัดให้มีการประชุมสัมมนาเรื่อง “ร่วมคิดร่วมสร้าง ระบบคุณภาพสถานพยาบาลในประเทศไทย” โดยมีการระดมสมอง ผู้ทรงคุณวุฒิ ในวงการสาธารณสุขการจัดงานในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์อย่างไร

สำหรับการประชุมสัมมนาเรื่อง “ร่วมคิดร่วมสร้าง ระบบคุณภาพสถานพยาบาลในประเทศไทย” เป็นการระดมสมองเพื่อหาแนวร่วมสร้างระบบคุณภาพในฝันสำหรับสถานพยาบาล เพื่อพัฒนาระบบการให้บริการด้านสาธารณสุข ยกกระดับมาตรฐานและคุณภาพในการให้บริการของสถานพยาบาล ให้ประชาชนได้รับการบริการด้านสาธารณสุขที่ดีและมีคุณภาพปัจจัยที่จะนำไปสู่คุณภาพและความปลอดภัยสำหรับผู้ป่วยและผู้รับบริการ

ซึ่งแนวคิดเรื่อง HA : Hospital Accreditation เป็นแนวทางที่สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) นำมาใช้ตลอดระยะเวลากว่า 10 ปีที่ผ่านมา ได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่า การพัฒนาและการรับรองคุณภาพเป็นสิ่งที่ต้องทำควบคู่ไปด้วยกันกับระบบบริการสุขภาพ การพัฒนาคุณภาพจะประสบความสำเร็จจะต้องเกิดจากความร่วมมือกันทั้งในส่วนของผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลเองและหน่วยงานอื่นๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้วย ซึ่งจะต้องมีความตั้งใจและเห็นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้ป่วยเป็นหลัก และเพื่อให้สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน) ที่จัดตั้งขึ้นนี้ สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามเจตนารมณ์ของการจัดตั้ง ตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาล ความต้องการของระบบบริการสาธารณสุข ความคาดหวังของผู้เกี่ยวข้อง และมีการประสานความร่วมมือของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

สถาบันจึงได้จัดให้มีการประชุมสัมมนาครั้งนี้ขึ้น โดยผู้เข้าร่วมสัมมนาซึ่งมาจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากจะได้รับทราบทิศทางนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับคุณภาพของระบบบริการสาธารณสุขแล้ว การสัมมนาครั้งนี้ยังเป็นการเปิดโอกาสให้หน่วยงาน ต่างๆ ได้แสดงความคิดเห็นความต้องการและความคาดหวังของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารหน่วยงานต่างๆ เกี่ยวกับระบบคุณภาพของสถานพยาบาล ซึ่งจะเป็นการระดมสมองครั้งสำคัญเพื่อหาแนวทางที่ดีที่สุดสำหรับระบบคุณภาพในฝันสำหรับสถานพยาบาล รวมทั้งร่วมหาแนวทางที่จะนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป